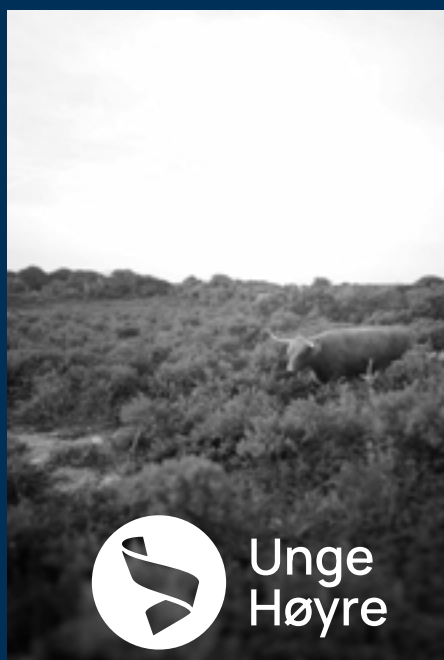

Unge Høyres Landsmøte 2024

Det viktigste først

Dagens svar på morgendagens utfordringer

Programkomiteens innstilling

Unge
Høyre

Kjære Unge Høyre,

Mitt stolteste øyeblikk som leder av Unge Høyre var Debattensendingen i NRK 24. februar 2022. Som den første organisasjonen i landet hadde vi allerede i flere uker forsvart å sende våpen til ukrainerne. Da Ukraina ble invadert, forsvarte vi standpunktet alene. De andre tok heldigvis til fornuften etter hvert.

Å være en organisasjon som viser retning i tøffe tider er min viktigste ambisjon for Unge Høyre. Der vi ikke alltid mener det som er populært, men først og fremst det som er riktig. Det er også hva dette programmet bygger på.

Programkomiteen har pekt ut det vi mener er de største utfordringene vi står overfor, og kommet med politiske svar som kan hjelpe. Også om temaer som er kontroversielle. Tidvis med forslag til politikk som vil få oppmerksomhet.

I temaer som kan polarisere, eller som føles privat for mange, skal vi aldri forbli stille. Det er en dårlig idé å tro at uenighet kan undertrykkes. Men vi skal heller ikke rope for å tiltrekke oss oppmerksomhet.

Vi skal snakke med innestemme og med respekt for dem som er uenige med oss. Det gjelder både før og etter dette programmet kan bli vedtatt. Og det gjelder spesielt mens debatten pågår.

Den største utfordringen landet står overfor som ikke er omtalt i programmet, handler om politisk lederskap. Jeg mener for mange har vært for unnvikende i møte med utfordringene som kommer. Jeg håper landsmøtet og organisasjonen for øvrig blir med å vise vei med politikken i "Det viktigste først".

Jeg vil rette en stor takk til de som har bidratt i arbeidet med utformingen av programforslaget.

Programkomiteen har bestått av Ola Svenneby, Nicolai Østeby, Tonje Nilsen, Sondre Hillestad, Siri Heimdal Knudsen, Vegard Sem og Nikolai Dyvik. Mats Flåtten har fungert som sekretær og rådgiver for komiteen. Komiteen har over flere helger fått faglige råd, innspill og foredrag.

Tusen takk til alle som har bidratt. Nå er det opp til organisasjonen.

Jeg gleder meg til å se resultatet. Og jeg gleder meg til om et par tiår når alle som deltok på Unge Høyres landsmøte i 2024 kan si:

"Hva var det vi sa?"

Ola Svenneby,

Leder av programkomiteen

Kapittel 1 – Vår analyse av verden

1 Berlinmurens fall markerte slutten på kommunismen og Sovjets innflytelse. Det
2 har ført til en æra av vestlig optimisme og velstandsvekst. USAs politiske,
3 militære og kulturelle dominans har bidratt til de 30 fredeligste og mest stabile
4 årene i vår del av verden.

5
6 Statsvitere og historikere har beskrevet perioden som en dyp fred. Hvor vestlige
7 forsvarsbudsjetter ble redusert og utviklingen stod nærmest uimotsagt blant
8 vestlige politikere. Intensjonene var alltid gode. Men i ettertid er det vanskelig å
9 unngå å beskrive politikken som naiv.

10
11 Prisen for naivitet betales nå.

12
13 Et styrket Asia, et mer stabilt Midtøsten og et svekket Europa, åpner opp for en
14 ny verdensorden. Endringen gjør oss mer sårbare for konflikter. Og endringen gjør
15 at vestlige verdier - slik som rettsstaten, demokrati og respekt for
16 menneskerettighetene - settes under press.

17
18 Autoritære regimer øker sin innflytelse på bekostning av Europa. Særlig Russland
19 og Kina utgjør en stadig større trussel. I møte med autoritære regimer har ikke
20 alltid Europa sammenfallende interesser med USA, som flytter sitt hovedfokus.

21
22 Mye er usikkert med den nye verdensordenen. Det er likevel sikkert at teknologi
23 vil utgjøre en viktig del for dem som vil dominere den. Kappløpet står mellom USA
24 og Kina, uten at Europa har meldt seg på. Det utgjør en økonomisk,
25 sikkerhetspolitisk og teknologisk trussel mot oss.

26
27 Europa krymper økonomisk, kulturelt og demografisk, i tillegg til å tape det
28 teknologiske kappløpet. Det gir oss mindre makt til å påvirke verden. Og verden
29 mer makt til å påvirke oss. Særlig når Europa har gjort seg økonomisk avhengig av
30 autoritære regimer, og strategisk over-avhengig av USA.

31
32 Land som allerede sliter med intern uro og et forvitret samfunnslim, er dårlig
33 forberedt på de utfordringene som kommer. Land som Frankrike og Sverige
34 opplever en avgrunn i verdiforskjeller internt i egen befolkning. Det fører til
35 polarisering og splittelse, og kan bidra til ekstremisme og radikaliserings. Hvor
36 institusjonene, demokratiene og tilliten mellom mennesker forvitrer.

37
38 Norge er ikke forskånet fra en slik utvikling.

39
40 I likhet med de fleste europeiske land, er heller ikke den norske, demografiske
41 utviklingen i balanse. Befolkningsveksten er truende lav, som på sikt vil bidra til
42 færre arbeidstakere per pensjonist. Det blir en tung økonomisk bær å bære for
43 kommende generasjoner. Kraftige velstandskutt og voldsomme skatteøkninger
44 vil med dagens utvikling være arven fra vår foreldregenerasjon.

46 Vi mangler også arbeidskraft og kompetanse til å løse de utfordringene som
47 ligger foran oss. Tidligere har dette vært løst med innvandring, som har vist seg å
48 ikke være en bærekraftig løsning. Migrasjon til Europa vil likevel tilta i størrelse, og
49 legge ytterligere press på samfunnet. I dag er det ingen politikere og ingen
50 politiske partier som reelt sett svarer ut de utfordringene vi står overfor. Det
51 forsøker dette programmet å gjøre noe med.

52
53 Vi mener de tre største utfordringene er Norge i en urolig verden, velferd under
54 press og et svekket samfunns- og klimaklima. Samtidig vil den overhengende klima- og na-
55 turkrisen kunne akselerere og forverre utviklingen. God klimapolitikk er likevel
56 avhengig av en bæreevne i befolkningen. Den sikres best gjennom de foreslåtte
57 tiltakene i dette programmet.

58
59 Unge Høyres viktigste mål er enkelt: Generasjonskontrakten må gjenopprettes.
60 Vår generasjon risikerer å bli den første i moderne, europeisk historie som får
61 færre muligheter enn foreldrene våre. Det er et brudd med den grunnleggende
62 samfunnskontrakten.

63
64 Det er umulig å vedta hvordan verden ser ut i 2050. Men hvis ikke vi peker ut en
65 retning Norge skal ta, risikerer vi at andre gjør det for oss. Utviklingen kan
66 fremdeles snus, dersom vi tar de riktige politiske grepene. Både på kort og lang
67 sikt.

68
69 Målet med programmet er å gi politiske svar. Unge Høyres ambisjon er at folk i
70 2050 skal se at vi identifiserte og ga svar på de store utfordringene som ligger
71 foran oss.

Kapittel 2 – Norge i en endret verden

2.1 Prinsipper for norsk utenriks- politikk

72 Utenrikspolitikken har ett formål: Å sikre norske interesser.
73 Disse kan være både verdimeslige, politiske og økonomiske. I en urolig verden blir
74 norske interesser satt under press. Som et lite land, har Norge begrenset
75 innflytelse. Det gjør at vi må prioritere hardere.

76
77 Norge har internasjonalt - men spesielt nasjonalt - markedsført seg, vekselvis,
78 som fredsnasjon, humanitær stormakt og miljøforegangsland. Hvor vi har brukt
79 mye kapital, både økonomisk og politisk, på freds-, forsonings- og bistandspro-
80 sjekter. Dette er hederlige formål, men når Norge står overfor større utfordring
81 må politikken endres. Som et lite land med en åpen økonomi, må Norge være
82 tydelige på sine interesser.

83
84 Unge Høyre mener Norges viktigste utenrikspolitiske interesser er:

- 86 1. Å sikre landets sikkerhet, stabilitet og trygghet.
87 2. Være en god alliert.
88 3. Sikre næringslivet markedsadgang.
89 4. Kjempe for våre verdiers gjennomslag.
90 5. Og å opprettholde Vestens innflytelse i verden.

91

92 **Unge Høyre vil:**

- 93 • At norsk utenrikspolitikk alltid skal ha som formål å betjene norske interesser,
94 og dermed legge om dagens utenrikspolitikk, bort fra liberal
95 internasjonalisme
- 96 • Begrense Norges rolle i diplomatiske forhandlinger i
97 områder vi ikke har interesser, eller der vi ikke blir forespurt av våre allierte
- 98 • Omprioritere Utenriksdepartementets menneskelige og økonomiske
99 ressurser fra idealisme til arbeidet for å sikre norske interesser
- 100 • Legge ned norske utenriksstasjoner i land hvor vi ikke har
101 strategiske interesser, og prioritere nye utenriksstasjoner i land som er viktige
102 allierte eller handelspartnere
- 103 • At klimapolitikken ikke skal gå på akkord med grunnleggende
104 sikkerhetspolitiske interesser

2.2 Norges allierte

105 Vesten bør være større enn resten

106 De siste tiårene har vært preget av vestlig dominans,
107 uavhengig av område. Politisk, økonomisk, kulturelt, sosialt, militært og
108 idémessig har samfunnsutviklingen i brorparten av verden sprunget ut av et
109 vestlig hegemoni. Det har vært et gode for oss, og mange andre.
110 Markedsøkonomien har blant annet løftet millioner ut av fattigdom.

111

112 Å ha muligheten til å påvirke verden gir makt og trygghet. Selv om Vestens makt
113 og innflytelse unektelig vil reduseres, mener Unge Høyre det er et selvstendig
114 poeng å opprettholde mest mulig innflytelse globalt. Det er vi tjent med selv. Og
115 selv om Vesten har sine problemer og utfordringer, er det fremdeles vår del av
116 verden som kjemper for de liberale verdiene.

117

118 **Unge Høyre vil:**

- 119 • Ha som et selvstendig poeng at vestlig økonomi, kultur og politikk fortsatt skal
120 være den dominerende kraften i verden
- 121 • Bidra i arbeidet for å hindre dannelsen av nye allianser som svekker Vestens
122 posisjon i verden
- 123 • Arbeide for å beholde den amerikanske dollaren som verdens valutareserve
- 124 • Sørge for at Vesten kontrollerer internasjonale systemer og infrastruktur, slik
125 som SWIFT
- 126 • Sørge for at Vesten ikke gjør oss avhengig av systemer
127 utviklet i og eid av andre land, som kan gjøre oss sårbare for sanksjoner
- 128 • Bidra med vår kompetanse for å sikre viktige konkurransefortrinn, slik som
129 kunstig intelligens og utvinning av sjeldne mineraler
- 130 • At det er et selvstendig mål å opprettholde en høy økonomisk vekst, samtidig
131 som vi kutter utslipp

132

133 **Norges forhold til USA**

134 Av våre allierte er det kun USA som har mulighet til å demme opp for autoritære
135 krefter, i kampen om innflytelse i verden. Amerikanerne leder teknologiutviklingen
136 i verden, og de har langt større økonomisk vekst enn Europa. Likevel har
137 amerikanerne vært åpne om at Europa må ta et større ansvar for egen sikkerhet,
138 fordi USA må prioritere å demme opp for Kina.

139
140 Amerikanerne har over tid finansiert et forsvar som garanterer for Norges
141 sikkerhet, selv om vi ikke har vedlikeholdt våre forpliktelser. Det er ikke godt nok.
142 Unge Høyre mener derfor det er avgjørende at vi har sterke diplomatiske
143 forbindelser og tilstedeværelse i USA, som med sine feil og mangler er vår
144 viktigste allierte. Norge bør derfor tilrettelegge for mer amerikansk
145 tilstedeværelse i Nordområdene, og knytte tettere etterretningssamarbeid.

146 **Unge Høyre vil:**

- 147 • At USA bør forbli Norges viktigste allierte, men at Norge også bør knytte seg
- 148 tettere til andre europeiske land
- 149 • Invitere til økt amerikansk tilstedeværelse i Norge og nordområdene.
- 150 • Etablere flere generalkonsulater i USA
- 151 • At Norge skal ha et forpliktende og tett etterretningssamarbeid med USA
- 152 • Støtte USAs arbeid med å redusere Kinas makt og innflytelse i verden

153 **NATO**

154
155 Vår trygghet sikres gjennom NATO-medlemskapet. Alliansen har vært en
156 suksess. Norge har lenge lent seg på at USA og andre allierte vil stille opp
157 nærmest ubetinget om vi ble utsatt for et angrep. Det kan vi ikke lenger ta for gitt.

158
159 Flere av våre allierte kan velge statsledere og regjeringer som er mindre villige til å
160 bidra i forsvaret av andre land. Land som USA risikerer også å bli opphengt i
161 konflikter utenfor våre nærområder. I et slikt trusselbilde har ikke Norge råd til å
162 beholde alle våre særuntak. Noe annet enn å oppfylle NATOs toprosentmål vil
163 også være grunnleggende mangel på politisk ledelse, og vil sette landets
164 sikkerhet i unødig fare.

165
166 Unge Høyre mener Norges viktigste rolle i NATO er å sørge for tilstedeværelse og
167 sikkerhet i Nordområdene. Vi bør derfor arbeide for mer alliert tilstedeværelse og
168 trening i nord, og at Norges hovedrolle i alliansen skal være å holde nordflanken.

169 **Unge Høyre vil:**

- 170 • At NATO fortsatt skal være den viktigste sikkerhetsgarantien for Norge
- 171 • At NATOs toprosentmål er et absolutt og ufravikelig minstekrav
- 172 • At Norges hovedrolle, som et naboland til Russland, er å holde NATOs
- 173 nordflanke
- 174 • Fjerne Norges selvpålagte restriksjoner mot allierte baser på norsk jord
- 175 • Jobbe for permanent, alliert tilstedeværelse, felles kommandostruktur og
- 176 øvelser i nordområdene
- 177 • At Norge som hovedregel skal si ja til å delta i internasjonale operasjoner hvor
- 178 vi blir forespurt av våre viktigste allierte, innenfor NATO-landenes territorium

179
180
181
182
183

184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200
201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225

Dissens 1:

Stryke siste leddsetning på linje 180

Dissensen er tatt ut av Nicolai Østeby og Vegard Sem

- Sikre norske interesser ved eventuelle utvidelser av NATO
- Styrke eksisterende havneinfrastruktur for å bedre norsk mottakskapasitet av allierte styrker

Den Europeiske Union

Press fra særlig Kina og Russland vil drastisk endre EUs sikkerhetspolitiske rolle. NATO vil fremdeles stå for det harde forsvaret av Europa. Mens EU i økende grad vil utfylle forsvarsalliansen. Enten ved bruk av sanksjoner, samkjøring av europeiske land eller som spydspiss for de liberale verdiene. Våre europeiske allierte vil også spille en avgjørende rolle når Europas økonomi skal frikobles fra Russlands og Kinas.

Den endrede sikkerhetspolitiske situasjonen, sammen med Sverige og Finlands inntreden i NATO, vil gjøre Norge mer sikkerhetspolitisk eksponert utenfor EU. Unge Høyre mener derfor at Norge snarest bør bli et fullverdig medlem av den Europeiske Union.

Unge Høyre vil:

- Starte forhandlinger med EU om norsk medlemskap, med mål om full innlemmelse i unionen innen 2030, som avgjøres gjennom folkeavstemning

Dissens 2:

Stryke siste leddsetning på linje 208-210

Dissensen er tatt ut av Nicolai Østeby, Sondre Hillestad og Siri Knudsen

- Styrke EUs forsvarssamarbeid som et sikkerhetspolitisk supplement til NATO
- At EU skal være en geopolitisk motvekt til Kina og andre ikke-demokratiske stormakter
- At Norge skal delta i alle EUs sikkerhets- og forsvarssamarbeid, selv før et eventuelt medlemskap
- Sikre norsk energiforsyning til Europa og jobbe for europeisk energiuavhengighet
- Ivareta norske interesser ved eventuelle utvidelser av EU

2.3 Våre sikkerhetspolitiske trusler og muligheter

226
227
228
229

Sanksjoner

Å sanksjonere andre land er av de mest alvorlige virkemidlene Norge kan bruke. Det må derfor kun benyttes i tilfeller hvor vår, eller en av våre alliertes, sikkerhet eller interesser er truet. Selv da skal man være svært restriktiv, fordi resultatene

230 ved sanksjonering er svært tvilsomme.

231

232 I tillegg må sanksjonene virke. Det er derfor avgjørende at Vesten beholder sine
233 sanksjonsmuligheter. Og at vi ikke ender opp i en situasjon hvor sanksjonering av
234 andre land påvirker oss mer enn dem. Som et lite land skal Norge aldri innføre
235 sanksjoner alene, men stå sammen med våre allierte.

236

237 **Unge Høyre vil:**

- 238 • Være svært restriktive i bruken av sanksjoner
- 239 • Unngå å innføre sanksjoner som svekker Vesten mer enn motparten
- 240 • Utelukkende benytte oss av sanksjoner der det er i Norges og våre alliertes
241 interesser

242

243 **Bistand**

244 Norge er blant de største bistandsgiverne i verden, både i
245 relative og absolutte tall. Likevel lar resultatene vente på seg. Unge Høyre vil
246 derfor nedskalere nivået og omfanget av bistanden, samtidig som midlene
247 brukes som et sikkerhetspolitisk virkemiddel for å demme opp om Kinas
248 innflytelse i verden.

249

250 **Unge Høyre vil:**

- 251 • I samarbeid med vestlige land bruke bistandsmidlene som et utenrikspolitisk
252 verktøy
- 253 • At norske bistandsmidler skal bidra til å øke vestlig innflytelse i strategiske
254 områder, men fremdeles bidra med akutt nødhjelp
- 255 • Redusere norsk bistand til maksimum FNs anbefaling, og gi de resterende
256 midlene til Forsvaret
- 257 • Legge ned NORAD, og legge bistandspengene direkte under
258 Utenriksdepartementet

259

260 **Russland**

261 For både Europa og NATO utgjør Russland en kontinuerlig trussel. Det gjelder
262 spesielt for Norge. Ved sin invasjon av Ukraina har vår nabo gjeninnført krigføring
263 som et legitimt, politisk, virkemiddel i Europa. Hvor Russland med våpen tilegner
264 seg ressurser og innflytelse på nabolandenes bekostning. Norge står trolig ikke i
265 en akutt invasjonsfare.

266

267 Vi kan likevel bli blandet inn i konflikter og uenigheter i andre NATO-land, som
268 også vil påvirke Norge. Vi må derfor gjøre det vi kan for å frigjøre oss fra eventuelle
269 russiske pressmidler, og redusere vår sårbarhet i en eventuell konflikt med
270 Russland.

271

272 Vårt forhold til vår nabo i øst er varig endret så lenge dagens regime består. Det
273 må politikken ta innover seg.

274

275 **Unge Høyre vil:**

- 276 • Gjennom alle sikkerhetspolitiske virkemidler sørge for at Vesten har en
277 sterkere, geopolitisk stilling enn Russland
- 278 • Stenge Norges grense mot Russland
- 279 • Ikke tillate russiske fartøy i norske havner eller havområder vi har jurisdiksjon
280 over

- 281 • Insentivere økt befolkningsvekst og tilstedeværelse i Finnmark, og holde
282 andelen med russisk bakgrunn lav
283 • Sørge for økt norsk tilstedeværelse og befolkningsvekst på Svalbard,
284 herunder spesielt i industri- og næringsvirksomhet
285

286 **Kina**

287 På sikt er det likevel Kina som utgjør den største trusselen mot Europa og Vesten.
289 På kort tid har Kina blitt en teknologisk og økonomisk stormakt, med både vilje og
290 evne til å påvirke vår del av verden. Styresmaktene har også som uttalt mål å
291 bekjempe vestlige verdier.

292
293 Kun USA har i dag mulighet til å bekjempe kinesisk innflytelse globalt. Men Europa
294 kan fremdeles bidra. Norge bør derfor sammen med Europa sørge for å minimere
295 kinesisk innflytelse i våre områder, og i Afrika. Samtidig som vi opprettholder
296 samarbeidet med Beijing der det er nødvendig, som i klimapolitikken.
297

298 **Unge Høyre vil:**

- 299 • Sørge for at amerikanernes ressurser ikke brukes i Europa, men frigjøres til å
300 demme opp for Kina
301 • Jobbe sammen med Europa for å redusere kinesisk innflytelse på vårt eget
302 kontinent
303 • Bidra til at den europeiske økonomien ikke gjør seg avhengig av teknologi og
304 råvarer fra Kina
305

306 **Midtøsten**

307 Selv om krigen på Gaza har gjort situasjonen i regionen mer blodig, har Midtøs-
308 ten blitt mer stabilt de siste årene. Det er et gode. Samtidig kan situasjonen fri-
309 gjøre kapasitet hos autoritære regimer til å påvirke Europa. I verdispørsmål som
310 ytringsfrihet, kvinners frihet og minoriteters rettigheter er vår del av verden ofte
311 en motpol til Midtøsten. Tidligere har også flyktningstrømmer skapt uro.
312

313 **Unge Høyre vil:**

- 314 • At Europa skal demme opp for flyktningstrømmer fra Midtøsten og Afrika, slik
315 som flyktningavtalen med Tyrkia
316 • Begrense innflytelsen fra religiøse miljøer som truer
317 • Europas samhold og sikkerhet, slik som finansiering av trossamfunn fra Saudi
318 Arabia og Qatar
319 • Stå samlet i Europa i møte med press om å endre sekulære lover og skikker,
320 slik som ytringsfrihetslovgivningen
321

322 **India**

323 India hadde i 2022-23 en vekstrate på syv prosent. Veksten forventes å være høy,
324 og enkelte prognoser tilsier at India kan bli verdens største økonomi. Som landet
325 med verdens største befolkning, vil de kunne utøve stor makt i verden de
326 kommende årene.
327

328 **Unge Høyre vil:**

- 329 • Inngå bilaterale nærings- og handelsavtaler, med mål om et mer fortrolig
330 forhold mellom Norge og India
331 • Betydelig ruste opp Norges diplomatiske nærvær i India
332 • Legge til rette for økt markedsadgang for norske bedrifter

2.4 Butikk er også politikk

333 **Frihandel**

334 Frihandel mellom land er et gode. Det bidrar til økonomisk vekst og
335 kulturutveksling. Slik har det har gjort de siste tretti årene, hvor verden har vært
336 vitne til en historisk høy velstandsvekst. Land som Norge, med en liten, åpen
337 økonomi er spesielt avhengig av handel med resten av verden. Samtidig har det
338 medført utfordringer.

339
340 Sanksjonsregimet mot Russland har for alvor vist hvordan vestlige land er særlig
341 sårbare i møte med autoritære regimer. Gjør vi oss avhengige av dem, kan de
342 lettere unngå oss. Dette gjelder spesielt avgjørende innsatsfaktorer for
343 økonomien, som energi og teknologi.

344
345 Det er lite som tyder på at Vesten er mindre avhengig av Kina, enn av Russland.
346 Norge må derfor sammen med våre allierte jobbe for å frigjøre oss der vi har gjort
347 oss avhengige av autoritære regimer.

348 **Unge Høyre vil:**

- 349 • Si ja til frihandelsavtaler som fremmer gjensidig vekst, tillit og
350 kulturutveksling, samt norske interesser
- 351 • Si nei til frihandelsavtaler med regimer som utgjør en sikkerhetspolitisk
352 trussel mot Norge og våre allierte
- 353 • Si nei til frihandelsavtaler som risikerer å gjøre Norge avhengig av varer med
354 essensiell, strategisk betydning

355 **Markedsadgang**

356
357 Norge risikerer å bli stående utenfor et subidekappløp mellom USAs Inflation
358 Reduction Act (IRA), og EUs Green New Deal (GND). Det vil være ødeleggende for
359 vår konkurransekraft om vi deltar i et slikt kappløp. Samtidig som å fravike
360 næringsnøytraliteten ikke vil være til gode for samfunnet for øvrig. Likevel må vi ta
361 grep for å forhindre at norske selskaper flagger ut, men har tilgang på markedene
362 nær oss.

363
364 Europa bør likevel være strengere i møte med land som Kina. Som bevisst har
365 tuklet med eget skattesystem, for å utkonkurrere europeisk industri. Det er ikke
366 akseptabelt. Verken for økonomien, eller beredskapen.

367 **Unge Høyre vil:**

- 368 • Jobbe for at IRA/GND ikke svekker norske og europeiske konkurransevilkår,
369 samtidig som statens næringspolitikk ikke forringer norsk næringslivs
370 konkurranseevne
- 371 • Sammen med våre allierte inngå bistands- og frihandelsavtaler med fattige
372 land, for gjensidig økonomisk og strategisk utbytte
- 373 • At Europa skal sørge for at land ikke kan utkonkurrere europeisk industri med
374 et urettferdig skatte- og avgiftssystem, slik som Kina

375 **Energi**

376
377 Norge er den tryggeste og mest stabile leverandøren av olje og gass til verden.

380 Det mener Unge Høyre vi skal fortsette å være så lenge markedet etterspør det.
381 Samtidig skal Norge bygge ut fornybar energi, og legge til rette for flere fornybare
382 energiformer.

383

384 **Unge Høyre vil:**

- 385 • At olje- og gassnæringen skal opprettholdes i Norge, så lenge markedet
386 etterspør olje og gass
- 387 • At Norge har et særskilt ansvar for å forsyne Europa med olje og gass, og
388 dermed fortsette utviklingen av lønnsomme felt der de finnes i norsk
389 økonomisk sone
- 390 • At energitilgang som et tungtveiende samfunnshensyn må veie tyngre enn
391 lokal motstand, herunder vetoretten
- 392 • At kutt i klimagassutslipp gjennom energiutbygging må veie tyngre enn
393 naturhensyn

394

395

Dissens 3:

Stryke siste punktet på linje 292-293

396

397

Dissensen er tatt ut av Ola Svennby og Nikolai Dyvik

398

399

400

- Tilrettelegge for alle utslippsfrie energiformer, herunder kjernekraft.
- Oppgradere eksisterende vannkraft og strømnnett

401

402

403

Beredskapsøkonomi

404 Norge er tjent med at flest mulig bedrifter er norskeide. Ikke fordi nordmenn av
405 natur driver selskaper bedre enn andre. Men fordi lokalt eierskap bidrar til en helt
406 annen tilhørighet. I et beredskapsperspektiv er det også avgjørende at logistikk,
407 kunnskap og kompetanse er tilgjengelig i landet.

408

409

Norge besitter mineraler som er avgjørende i en moderne økonomi. Mineralene
410 bør utvinnes både fordi det vil være bra for økonomien. Men også fordi vi kan
411 bidra til å gjøre Europa mindre avhengig av land som Kina.

412

413

Unge Høyre vil:

- 414 • Sørge for at avgjørende infrastruktur er norskeid, og at staten må gå inn som
415 eier hvis selskaper risikerer å bli solgt til utlandet
- 416 • Ha et skattesystem som favoriserer norsk eierskap
- 417 • Tilrettelegge for utvinningen av sjeldne naturressurser, slik som mineraler

2.5 Forsvarspolitik

Forsvaret

418 Forsvaret i Norge har over tid blitt underfinansiert, i tillegg til at vi ikke har nådd
419 forpliktelsene våre i NATO. Det er ikke godt nok. I møte med morgendagens
420 utfordringer er det avgjørende at politikere prioriterer mer penger til landets
421 sikkerhet. Og at Forsvaret gis de økonomiske rammene som trengs for å
422 gjennomføre jobben de er satt til å gjennomføre.

423

424

425

Alle grener må oppgraderes. Samtidig som vi må erkjenne at ingen vet hvordan
426 morgendagens krig kan se ut. Med Finland og Sverige som nye

427 NATO-medlemmer, er det likevel mye som tyder på at Norge må satse massivt på
428 Sjøforsvaret. Med et territorium som er syv ganger større til havs enn til lands, må
429 vi bedre sikre egne havområder. Som også er av strategisk avgjørende betydning
430 for våre allierte.

431

432 Verneplikten vil fremdeles være avgjørende for Norges sikkerhet. Likevel fungerer
433 den ikke optimalt i dag. Unge Høyre vil reformere ordningen, slik at vi kan sørge for
434 at Forsvarets behov blir møtt.

435

436 **Unge Høyre vil:**

- 437 • Gjennomføre en massiv satsning på Forsvaret, slik at man er i stand til å sikre
- 438 norske interesser
- 439 • Fremheve Sjøforsvaret som Forsvarets fremste satsningsområde
- 440 • Gjennomføre en forsvarsreform med sikte på å bedre utnytte bedre utnytte
- 441 sivil kompetanse i f.eks. Heimevernet
- 442 • Opprette en reservist-styrke i Heimevernet med spesialisering fra eget løp i
- 443 førstegangstjenesten
- 444 • Endre løpet for vernepliktige, for å øke ståtiden og sørge for at flere blir i
- 445 Forsvaret
- 446 • Endre opptakskriteriene til førstegangstjenesten for å bedre imøtekomme
- 447 Forsvarets behov
- 448 • Sørge for at bo-, pensjons-, lønns- og levevilkårene i Forsvaret holder god nok
- 449 standard til å tiltrekke og å beholde flere

450

451 **Totalforsvaret**

452 Totalforsvarskommisjonen var svært tydelig på at beredskapen i Norge ikke er
453 god nok. Kommisjonen ba både befolkningen og myndighetene ta innover seg
454 situasjonen Norge står overfor. Og at myndighetene må handle raskt. Det er
455 sterke ord fra en statlig kommisjon.

456

457 Trusselbildet mot Norge er mer alvorlig enn dagens politikere gir uttrykk for. Selv
458 om den norske befolkningen har liten grunn til å være redd for krig på norsk jord,
459 skal vi være ærlige på at truslene mot Norge og våre allierte er større enn på
460 lenge.

461

462 Flere mennesker bør ha en befatning med Forsvaret. Både fordi at flere som
463 avlegger verneplikten vil styrke forsvarsevnen. Men også fordi å ha flere som
464 tjener en form for plikttjeneste vil styrke beredskapen i landet. Og det vil bygge
465 ned forskjeller mellom nordmenn av ulike bakgrunn.

466

467 **Unge Høyre vil:**

- 468 • At politikere skal være ærlige om truslene Norge står overfor
- 469 • Øke antallet nordmenn som blir innkalt til førstegangstjeneste
- 470 • Sikre god beredskapforståelse i befolkningen, blant annet ved å innføre en
- 471 plikttjeneste med ulike lengde, slik at flestmulig har en befatning med
- 472 Forsvaret og landets beredskap
- 473 • Styrke beskyttelsen av infrastruktur som vil være særlig utsatt i en eventuell
- 474 konflikt, slik som gassledninger og våpenfabrikker
- 475 • Sikre luftvern av alle større norske byer
- 476 • Utarbeide og reformere planene for sikringen av norsk infrastruktur og
- 477 logistikknutepunkter

- 478 • Sikre muligheten for økt matproduksjon i Norge, og lokale beredskapslagre
479 • Sørge for tilgang på, og tilstrekkelig lagring av, medisiner og annet nødvendig
480 beredskapsutstyr
481 • Opprettholde målet om nedbygging av matjord, men tillatte nedbygging om
482 man kan dyrke opp areal andre steder eller flytte matjord
483

484 **Forsvarsindustrien**

485 Russlands invasjon av Ukraina har vist betydningen av en nasjonal
486 forsvarsindustri. I så henseende er Norge godt stilt. Vi har likevel ikke klart å
487 opprettholde våpenproduksjonen på lik linje med Russland. Det gjør at Ukraina
488 ikke får våpnene de trenger, samtidig som vestlige beredskapslagre går tomt.
489

490 Industrien må derfor få tilgang på mer ressurser og mer penger. Både for å bygge
491 opp våre egne lagre, for å sikre avgjørende kompetanse i Norge og for å bedre
492 beskytte landet.
493

494 **Unge Høyre vil:**

- 495 • Drastisk øke ammunisjons- og dronelageret i Norge.
496 • Gi langsiktige garantier til norske våpenprodusenter.
497 • Sikre økt produksjon av våpen og forsvarsmateriell i Norge, blant annet
498 gjennom tilgang på energi, råvarer og materialer.
499 • Sikre statlig eierskap av sentrale aktører i forsvarsindustrien.
500 • Innføre en mulighet om å avtjene verneplikten hos våpenprodusenter.
501 • Tillate at Oljefondet investerer i vestlig våpenproduksjon
502 • Endre Oljefondets etiske regelverk, slik at fondet kan handle aksjer i selskaper
503 Norge kjøper militærutstyr fra.
504 • Revidere regelverket for salg av norsk materiell, for å sikre norske våpen
505 markedsadgang.

2.6 En ny og bærekraftig migrasjonspolitik

506 **Asylordningen**

507 Når asylsøkere kommer til Europa og Norge, plikter vi med dagens system å gi
508 beskyttelse i eget land. Det gjør at vi i realiteten har gitt fra oss kontrollen.
509 Asylordningen bør derfor endres. Samtidig har Norge, i likhet med alle andre land,
510 et særskilt ansvar for våre egne nærområder. Det innebærer blant annet å gi kol-
511 lektiv beskyttelse til de i nærområdene som trenger det, slik som tidligere har blitt
512 gitt til bosniere og ukrainere.
513

514 **Unge Høyre vil:**

- 515 • At Norge og Europa skal ha politisk kontroll på innvandringen.
516 • Ikke ta imot kvoteflyktninger så lenge Norge har et integreringsetterslep.
517

518 **Dissens 4:**

519 Endre punktet på linje 516 til: "Redusere antall kvoteflyktninger til et absolutt
520 minimum, og flytte beslutningsmyndigheten til Stortinget.
521
522

Dissensen er tatt ut av Siri Knudsen

- 523 • Gå bort fra dagens asylordning ved å gi hjelp i nærområder og tredjeland i
524 stedet.
- 525 • Kun gi beskyttelse til asylsøkere i Europa der politikken ikke bidrar til store
526 folkevandringer, eller der asylsøkerne kommer fra våre nærområder.
- 527 • Økonomisk kompensere tredjeland, i bytte mot deres beskyttelse av
528 asylsøkere.
- 529 • Opprettholde muligheten til å gi kollektiv beskyttelse.

530

531 **Irregulær migrasjon**

532 Andelen som ikke har krav på asyl, men som likevel kommer til vårt kontinent, er
533 høy. Dette er mennesker som reiser med håp om et bedre liv. Det er ingenting
534 umoralsk med det. Det er dypt menneskelig. Men det er likevel ikke bærekraftig. Å
535 endre asylsystemet vil med all sannsynlighet begrense den irregulære og
536 ulovlige migrasjonen til Europa.

537

538 Det er umulig å se for seg en situasjon hvor all ulovlig migrasjon forsvinner. Enten
539 det er til lands eller til vanns. Vi må derfor ta kontroll på egne yttergrenser. Norge
540 bør derfor ved behov stille med både grensepersonell og båter. Samtidig som vi
541 kan bidra til å finansiere blant annet grensegjerder.

542

543 **Unge Høyre vil:**

- 544 • At Norge skal bistå EU og Schengen-området i arbeidet med å ha kontroll på
545 yttergrensene, blant annet ved å stille opp med båter og personell, i tillegg til
546 å tilby medfinansiering til for eksempel grensegjerder
- 547 • Returnere båtflyktninger over Middelhavet til sine opprinnelsesland eller
548 tredjeland for å forhindre menneskesmugling og ukontrollert migrasjon
- 549 • Straffeforfølge organisasjoner og mennesker som bidrar til
550 menneskesmugling og ulovlig migrasjon

551

552 **Internasjonalt migrasjonssamarbeid**

553 Norges innvandringspolitikk er i realiteten den samme som EUs. Det er derfor
554 avgjørende at Norge bruker våre kanaler til å påvirke utformingen av Europas
555 migrasjonspolitikk. Vi vil blant annet stille oss positive til en byrdefordeling av
556 migranter i Europa.

557

558 Samtidig kan ikke ønsket om en omforent, europeisk, politikk stå i veien for
559 Norges primærønsker for en ny og bærekraftig migrasjonspolitikk. Dersom
560 arbeidet i EU ikke fører frem, bør uansett Norge ta initiativ til en ny asylordning og
561 en ny innvandringspolitikk med land som ønsker å oppnå det samme som oss. For
562 eksempel Danmark og Storbritannia.

563

564 **Unge Høyre vil:**

- 565 • Stille seg positiv til Norges deltakelse i EUs migrasjonsavtaler, hvor landene
566 har en byrdefordeling av flyktninger, så fremt innvandringen holdes på et lavt
567 nivå
- 568 • Søke samarbeid med andre europeiske land, for å samkjøre utformingen av en
569 ny innvandringspolitikk
- 570 • Støtte inngåelsen av avtaler med land utenfor Europa som har som formål å
571 begrense innvandringen, lik EUs flyktningavtale med Tyrkia
- 572 • Ikke gi bistand til land som ikke tar imot sine egne ulovlige migranter

573

Kapittel 3 – Velferd under press

3.1 Generasjonskontrakten og økonomisk bærekraft

574 Den norske økonomien vil påvirkes sterkt av at verden blir urolig. I tillegg til at
575 bedrifter kan få mindre markedsadgang i utlandet, vil kostnadene til Forsvaret
576 øke. Det gjør at staten må prioritere hardere enn politikerne har vært vant med.
577

578 Det er et grunnleggende konservativt prinsipp at jorden skal etterlates i bedre
579 stand enn man arvet den. Om dagens utvikling fortsetter vil prinsippet brytes. Vår
580 generasjon vil fremdeles bo i et rikt land, men vi vil bo i et land med store
581 utfordringer knyttet til velferdsstaten, økonomiens bærekraft og kompetansen i
582 befolkningen. Det er ikke godt nok. Generasjonskontrakten må gjenopprettes.
583

584 **Økonomisk bærekraft**

585 Staten styrer mot underskudd på budsjettene. Utgiftene til pensjon og helse vil
586 øke, samtidig som inntektene fra petroleumsnæringen vil minke. Det er ikke
587 økonomisk bærekraftig. Unge Høyre vil derfor reformere den økonomiske
588 politikken, hvor vi begrenser oljepengebruken og statens størrelse.
589

590 For Unge Høyre er det også et prinsipp at pengene staten sparer på en mer
591 effektiv offentlig sektor, skal komme befolkningen til gode. I en situasjon hvor vår
592 generasjon møter store utfordringer, vil vi også prioritere lavere skatt til de
593 yngste.
594

595 **Unge Høyre vil:**

- 596 • Skjerpe handlingsregelen ved å:
 - 597 - Legge begrensninger på hva pengene kan brukes til, slik at oljepengene
598 utelukkende brukes på investeringer, forskning, éngangsutgifter og
599 vekstfremmende skatteletter som ikke varig øker statens pengebruk. - 600 - Sette et tak på hvor stor andel av statsbudsjettet oljepengene kan
601 utgjøre.
- 602 • Sørge for at statens andel av økonomien krymper.
- 603 • Sørge for at andelen sysselsatte i offentlig sektor ikke øker.
- 604

605 **Fremtidens velferdsstat**

606 I trange tider må staten prioritere det viktigste først, i stedet for å tvinge befolk-
607 ningen til å prioritere. Det vil si at tiden for nye velferdsgoder i all hovedsak er for-
608 bi. At flere innbyggere må bidra mer selv er ikke bare en verdi i seg selv, men det
609 er også nødvendig for at staten skal kunne gi hjelp til de som trenger det mest.
610 Derfor må velferdsgoder behovsprøves,
611 egenandelene økes og regelverket rundt private
612 velferdsleverandører liberaliseres.
613

614 **Unge Høyre vil:**

- 615 • At velferdsytelser som hovedregel skal være behovsprøvde
- 616 • Ikke innføre flere universelle velferdsgoder
- 617 • At velferdsgoder i større grad skal innebære egenfinansiering
- 618 • Liberalisere regelverket for private velferdsleverandører, og
- 619 konkurranseutsette flere offentlige oppgaver

620

621 **Skatt**

622 Norge er blant landene i verden med høyest skattetrykk. Det er samtidig som
623 staten aldri har vært rikere. Unge Høyre vil derfor omfordele mer velferd fra
624 staten, til innbyggerne gjennom skatteletter. De bør spesielt rettes mot unge og
625 folk i arbeid. Og skattelettene bør bidra til mer aktivitet i næringslivet.

626

627 **Unge Høyre vil:**

- 628 • Gjennomføre en helhetlig skattereform som i større grad favoriserer arbeid og
629 investeringer i norske arbeidsplasser foran eiendom
- 630 • Redusere skatten for unge, blant annet gjennom et eget skattefradrag for alle
631 i arbeid og å heve frikortgrensen
- 632 • Prioritere skatteletter til næringslivet som sikrer norsk eierskap, herunder å
633 fjerne formuesskatten
- 634 • Sørge for at alle statens inntekter fra klimaavgifter skal komme folk og
635 bedrifter til gode gjennom lavere skatter og avgifter for øvrig

636

637 **Et sted å bo**

638 En av de største truslene mot fremtidige generasjoners velferd er ubalansen i
639 boligmarkedet. Sterk vekst i boligprisene har bidratt til at flere innenfor
640 boligmarkedet har bygget opp store formuer, samtidig som flere unge ikke får
641 kjøpt seg et sted å bo. Over tid kan en slik utvikling bidra til et sosialt og
642 økonomisk utenforskap, der generasjonen som står utenfor mister troen på
643 samfunnet de lever i. Det må unngås.

644

645 **Unge Høyre vil:**

- 646 • Skattlegge gevinsten av primærboligsalg, med et bunnfradrag
- 647 • Ikke innføre nasjonal boligskatt

648

Dissens 5:

Endre punktet på linje 647 til: "innføre en nasjonal boligskatt"

650

651

Dissensen er tatt ut av Sondre Hillestad

652

653

654

- Fjerne kommunenes rett til å kreve inn eiendomsskatt

655

656

Dissens 6:

Endre punktet på linje 654 til: "Opprettholde kommunens rett til å kreve
inn eiendomsskatt"

657

658

659

Dissensen er tatt ut av Vegard Sem

660

661

662

663

664

- Opprettholde alle insentiver for å spare til egen bolig, slik som BSU-ordningen
- Innføre statlige insentiver for at alle kommuner skal regulere tilstrekkelig med boliger, for å holde prisnivået stabilt

- 665 • Liberalisere lover og forskrifter som unødige fordyrer boligprosjekter
- 666 • Fjerne dokumentavgiften

3.2 Demografiske utfordringer

667 **Pensjon og eldrebølge**

668 Frem mot 2060 vil Norge oppleve en enorm vekst i andelen eldre i samfunnet,
669 samtidig som andelen i arbeid går ned. Utviklingen vil gi store økonomiske
670 kostnader, fordi kostnadene til pensjon og helsevesen vil vokse kraftig. Det kan i
671 verste fall føre til sterkt økte skatter eller et tomt oljefond. Unge Høyre vil derfor
672 reformere pensjonssystemet og helsevesenet.

673

674 **Unge Høyre vil:**

- 675 • Gjennomføre en pensjonsreform, med mål om å gjøre pensjonssystemet mer
- 676 bærekraftig
- 677 • Motarbeide alle forslag som vil øke pensjonsutgiftene
- 678 • Sørge for at AFP-ordningen forbeholdes dem som ordningen opprinnelig var
- 679 ment å treffe
- 680 • Opprettholde og innføre flere insentiver for privat pensjonssparing, slik som
- 681 individuell pensjonssparing (IPS)
- 682 • Fjerne alle særaldersgrenser, og la evne til å gjennomføre yrket avgjøre når
- 683 man kan avgå med pensjon
- 684 • Gjennomgå bestemmelsene for arbeidstid i helsevesenet, for å sikre bedre
- 685 utnyttelse av helsepersonell
- 686 • Innføre flere turnusordninger i det offentlige, for å sikre større fleksibilitet og
- 687 ressursbruk
- 688 • Gjennomgå arbeidsfordelingen mellom helsefagarbeidere, sykepleiere og
- 689 medisinstudenter for å sikre best mulig utnyttelse av kompetansen
- 690 • Legge opp til en helseinfrastruktur hvor vi kan gi alle et forsvarlig
- 691 tjenestetilbud.
- 692 • Fjerne alle bemanningsnormer

693

694 **Fruktbarhet**

695 Å velge å få barn er et dypt personlig spørsmål. Likevel må politikken legge til
696 rette for at flest mulig får flere barn. I dag fødes det for få barn, noe som gir
697 økonomiske, politiske og sosiale utfordringer. Vi vet ikke hvilke insentiver som
698 fungerer for at flere velger å få barn, eller at flere skal få flere barn. Unge Høyre
699 mener likevel at unge må økonomisk insentiveres til flere barnefødsler
700 økonomisk, sosialt og gjennom flere behandlingsformer.

701

702 Samtidig er det stadig mer som tyder på at fruktbarhetstall henger sammen med
703 kulturen for å få barn. Det er ikke noe politikerne kan vedta. Men man har som
704 politiker et ansvar for å delta i debatten.

705

706 **Unge Høyre vil:**

- 707 • Innføre et progressivt skattelette i kvinners inntektsskatt per fødte barn
- 708 • Beholde og øke barnetrygden

709

710

711

712
713
714
715
716
717
718
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
760
761
762

Dissens 7:

Endre punktet på linje 708 til: "Øke og skattelegge barnetrygden"

Dissensen er tatt ut av Sondre Hillestad og Nikolai Dyvik

- Sørge for at studenter og unge i etableringsfasen kan få barn tidligst mulig.
- Sørge for at flere kvinner har mulighet til å gjennomgå IVF-behandling.
- Ta i bruk moderne teknologi som gir flere mulighet til å få barn.

Dissens 8:

Legge til følgende leddsetning på linje 720: "herunder altruistisk surrogati"

Dissensen er tatt ut av Sondre Hillestad og Tonje Nilsen

Dissens 9:

Legge til følgende leddsetning på linje 720: "og kunstig befruktning for enslige"

Dissensen er tatt ut av Sondre Hillestad og Tonje Nilsen

Sentralisering og distriktspolitikk

Norge har en desentralisert bosettings- og næringsstruktur. Det er på mange måter et gode, fordi folk kan bosette seg og arbeide der de ønsker. I tillegg til at vi kan få tilgang på flere naturressurser. Spesielt i Nord-Norge er det også et sikkerhetspolitisk poeng å opprettholde bosetting.

Politikken som har vært ført har likevel vært mislykket. Selv om vi har brukt enorme ressurser, er fraflyttingen i Norge og Sverige like stor. Unge Høyre vil derfor legge om dagens politikk. Offentlige tjenester må regionaliseres, lokasjonene må bli færre og kommunene må settes i stand til å løse de oppgaver de har.

Unge Høyre vil:

- At folk skal bo der de ønsker, men at det offentlige skal tilrettelegge for bosetting der man kan tilby et forsvarlig tjenestetilbud

Dissens 10:

Endre punktet på linje 748-749 til: "Det offentliges rolle er å legge til rette for bosetting der man kan tilby et forsvarlig tjenestetilbud"

Dissensen er tatt ut av Vegard Sem

- Regionalisere tjenestetilbudet, samt statlig infrastruktur og statlige arbeidsplasser
- Tvangssammenslå kommuner som ikke har et godt nok tjenestetilbud, og redusere antallet kommuner dramatisk, hvor kommunekartet tegnes på nytt basert på nærings-, bosteds- og arbeidsmarkedsstruktur
- Avvikle generalistkommuneprinsippet, inntil vi har en kommunestruktur hvor

- 763 alle kommuner kan tilby forsvarlige tjenester
764 • Legge ned fylkeskommunen, etter å ha innført en kommunestruktur som kan
765 ivareta fylkeskommunenes oppgaver
766

767 **Trygdefisering av bygda**

768 Enkelte regioner og kommuner i Norge sliter med vedvarende negativ utvikling.
769 Dårlig økonomi, lav utdanning og høy arbeidsledighet kombineres for en større
770 andel av befolkningen. Dette kan over tid skape sosial uro. Og det fratår
771 mennesker muligheten til å leve det livet de ønsker. Unge Høyre vil derfor sette
772 inn ekstra tiltak i kommunene som ikke har tilstrekkelig med ressurser til å
773 håndtere sine egne problemer.
774

775 **Unge Høyre vil:**

- 776 • Innføre et register over lavtpresterende kommuner, hvor staten setter
- 777 kriterier basert på blant annet skoleprestasjoner, deltakelse i arbeidslivet,
- 778 evne til å gjennomføre lovpålagte tjenester og kommunens økonomiske
- 779 forutsetninger
- 780 • At kommuner som registreres skal få en tidsfrist for å forbedre resultatene,
- 781 og hvor staten gis mulighet til å sanksjonere dersom tidsfristen ikke oppfylles,
- 782 herunder å sette kommunene under administrasjon eller
- 783 tvangssammenslåing
- 784 • Sørge for at statlige ytelser tilpasses kostnadsnivået der man bor, slik at vi
- 785 ikke insentiverer å flytte til distriktskommuner
- 786 • At ingen kommuner skal ha økonomiske insentiver til å flytte innbyggerne over
- 787 på statlige ytelser, fremfor kommunale

3.3 Det fremtidige arbeidslivet

788
789 **Arbeidslinja**
790 Velferdsstaten bæres av nordmenn i arbeid. I dag står for
791 mange utenfor arbeidslivet. Det har en enorm kostnad for den enkelte, i tillegg
792 til samfunnets kostnader. Unge Høyre vil derfor bidra til at flere er i arbeid, og at
793 færre går på sosiale ytelser.
794

795 **Unge Høyre vil:**

- 796 • Innføre arbeidsrettet aktivitetsplikt for alle som har arbeidsevne
- 797 • At personer under 30 år som hovedregel ikke skal kunne motta full uføretrygd
- 798 • At sykelønnen skal reduseres generelt, og gradvis
- 799 reduseres til 66% gjennom året man er sykemeldt
- 800 • Endre sykelønnsordningen slik at staten dekker en større del av kostnadene
- 801 ved korttidsfravær, mens arbeidsgiver dekker en større del av
- 802 langtidssykefraværet
- 803 • Gjennomføre en storstilt reform av NAV med mål om å kraftig redusere antall
- 804 ytelser og en overgang fra et diagnosebasert system til et arbeidsrettet
- 805 system
- 806 • Skrote AAP-ordningen
- 807 • Vurdere å erstatte hele dagens trygdesystem med en grunninntekt

808
809 **Arbeidslivets behov**
810 Selv om Norges befolkning er høyt utdannet, mangler vi kompetansen som blir

811 etterspurt av næringslivet og samfunnet for øvrig. Unge Høyre vil derfor
812 dimensjonere sammensetningen av studieretninger, fagutdanninger og generell
813 kompetanse bedre, slik at samfunnet har tilgang på arbeidskraften og
814 kunnskapen som trengs i møte med en ny økonomi.

815

816 **Unge Høyre vil:**

- 817 • Dimensjonere antallet studieplasser og studieprogram ved universitetene og
- 818 høyskolene basert på arbeidslivets behov
- 819 • Begrense og redusere antallet elever på studieforberedende linjer
- 820 • Beholde realfagspoeng for opptak til høyere utdanning
- 821 • Sørge for at næringslivets kompetansebehov ikke blir utkonkurrert av det
- 822 offentlige
- 823 • Sørge for flere etter- og videreutdanningsløp i samarbeid med næringslivet,
- 824 slik som bransjeprogrammene
- 825 • Sikre arbeidsinnvandring fra vestlige land, også utenfor EØS, samt fra land
- 826 som økonomisk likner Norge, slik som OECD-landene
- 827 • Innføre et hurtigspor for arbeids- og oppholdstillatelse for innvandrere med
- 828 ettertraktet kompetanse
- 829 • Raskere godkjenne utdanninger gjennomført i utlandet, der
- 830 kompetansebehovet i Norge er stort
- 831 • Kraftig redusere statlige bidrag til utdanningsløp arbeidslivet ikke har behov
- 832 for, herunder folkehøgskoler
- 833 • At det er de største universitetene som i hovedsak tildeles ressurser og får til
- 834 å drive fremragende forskning
- 835 • Si nei til nye universiteter i Norge, og kontinuerlig evaluere om hvorvidt de
- 836 nåværende universitetene bør ha universitetsstatus

3.4 Utdanning

837 Hver gang noen kommer opp med et problem i Norge, er ofte svaret å gjøre
838 løsningen på problemet til en del av skolen. Det har gjort at skolen renner over av
839 kompetansemål og ambisjoner på elevenes vegne, som skoleverket ikke bør ha
840 ansvar for. Både fordi skolen mangler kompetansen, men også fordi Unge Høyre
841 ønsker et samfunn hvor flere tar ansvar for eget liv. Ikke bare som
842 enkeltmennesker. Men også som sivilsamfunn, familier og andre fellesskap.

843

844 Selve innholdet i skolen bør heller ikke endres hver gang
845 politikere ønsker å løse et problem. Det er nemlig ikke sikkert at et eget fag i
846 kritisk tenkning, programmering eller utdanningsvalg er det som gjør elevene
847 skikket til nettopp å tenke kritisk, programmere eller å ta egne valg. Tvert imot
848 er det å lære seg å regne, skrive og lese skikkelig den beste garantien for god
849 kildekritikk. Det reflekteres ikke i dagens læreplaner, som legger for stor vekt på
850 ulne "kompetanser" og "tverrfaglighet". Unge Høyre vil derfor endre dagens
851 skolepolitikk.

852

853 Skolen er også samfunnets beste mulighet til å utjevne sosiale forskjeller. Det
854 klarer ikke dagens skole. Tvert imot forsterkes økonomiske, sosiale og
855 geografiske forskjeller. Det er ikke godt nok.

856

857

858 **Unge Høyre vil:**

- 859 • Gjennomgå dagens læreplaner, med mål om å legge større vekt på kunnskap,
860 og mindre vekt på "ferdigheter", "kompetanser" og "tverrfaglighet"
- 861 • Sørge for at alle elever har tilstrekkelig kunnskap, ikke bare såkalte
862 "kompetanser"
- 863 • Sørge for at ønsker for hva og hvor mye skolen skal inneholde, ikke skal gå på
864 bekostning av elevers kunnskap i kjerneemnene
- 865 • Redusere antallet valgfag i ungdomsskolen som ikke tilfører elevene den
866 kompetansen samfunnet har bruk for
- 867 • Redusere antallet valgbare programfag i videregående som ikke tilfører
868 elevene den kompetansen samfunnet har bruk for
- 869 • Fjerne spansk som fremmedspråk

870

871 **Lærerrollen**

872 Læreren alene kan avgjøre om en elev lærer det en faglig skal, at en opplever
873 læringsglede og mestring, og om en dermed kommer seg videre i utdanning og
874 jobb. Dessverre har lærerens rolle blitt utvannet, og verktøy for å være en
875 autoritet i klasserommet har blitt fjernet. I tillegg finnes det lærere med utdatert
876 kunnskap og metodikk. Unge Høyre vil derfor gi læreren flere verktøy, og heve
877 statusen for å bli lærer.

878

879 **Unge Høyre vil:**

- 880 • Slette studielånet for lærere, i bytte mot pliktår i skolen
- 881 • Sørge for at lærerens rolle i klasserommet primært omhandler undervisning
882 og klasseledelse
- 883 • Sørge for at læreren har tilstrekkelig med verktøy og autoritet i klasserommet,
884 og vurdere opplæringslovens § 9-A
- 885 • Heve kravene for å bli lærer til 4 i snitt i fellesfagene, i tillegg til minst 4 i mate-
886 matikk og norsk
- 887 • Innføre flere karriereveier i skolen, blant annet ved å gjøre lærerutdanningene
888 mer relevante for andre arbeidsplasser enn skolen
- 889 • Sørge for at læreres metodefrihet ikke går på bekostning av elevenes
890 læringsutbytte

891

892 **Et oppgjør med fellesskolen**

893 Alle elever skal møte en skole som tilpasser seg deres nivå. Hvor de blir stilt krav
894 til, og hvor de får muligheten til å lage det livet de selv ønsker. Samtidig så skal
895 også alle elever få muligheten til å påvirke egen utdanning, og bestemme litt mer
896 selv. Det er uforenlig med dagens fellesskole, som forsøker å presse alle elever
897 gjennom det samme systemet. Unge Høyre vil derfor gå bort fra dagens
898 fellesskole.

899

900 **Unge Høyre vil:**

- 901 • Innføre fritt nivåvalg i skolen, samt muligheten for permanent nivådeling
- 902 • Åpne for flere typer pedagogiske alternativer til dagens fellesskole, blant
903 annet skoler som legger vekt på disiplin
- 904 • Gjøre det enklere å forsere skoleår, fag og skolestart
- 905 • Ha fritt skolevalg i hele landet
- 906 • Fjerne sidemålsskarakteren og -eksamen
- 907 • Innføre semestermodell i videregående skole, etter inspirasjon fra høyere ut-
908 danning

- 909 • Sørge for store nok skoler til et tilstrekkelig sosialt miljø for elevene, og godt
910 nok kompetansemiljø blant lærere og ledelsen ved skolen.

911

912 **Digitalisering**

913 Over tid har flere digitale hjelpemidler blitt en del av skolen. Enkelte har
914 heldigital undervisning, mens andre opererer med mobil- og skjermforbud. I
915 utgangspunktet er ønsket om digitale ferdigheter blant elevene godt. Men det er
916 ikke ensbetydende med at skjermundervisning i seg selv tilfører de ferdighetene
917 man ønsker.

918

919 Tvert imot er det mye som tyder på at fysiske lærebøker og å skrive for hånd er
920 bra for læringsutbyttet. I tillegg til at fravær av mobil og sosiale medier bidrar
921 positivt for ro i klasserommet, og for klasse miljøet for øvrig. Unge Høyre vil derfor
922 drastisk legge om bruken av digitale hjelpemidler i skolen, og prioritere
923 kjernekompetanser i stedet.

924

925 **Unge Høyre vil:**

- 926 • At undervisningen som hovedregel skal være skjermfri gjennom grunnskolen
927 • Sikre fysiske lærebøker gjennom hele skoleløpet
928 • Ha en mobilfri barneskole, og mobilfri undervisning gjennom hele skoleløpet
929 • Alle elever skal ha gode nok kunnskaper i kjerneemne for å møte utfordringer i
930 fremtiden, slik som kunstig intelligens
931 • Gjennomgå læreplanene hvor man legger mer vekt på faktiske og konkrete
932 kunnskaper i kjerneemnene

Kapittel 4 – Svekket samfunnslim

933 I møte med store utfordringer er man avhengig av et sterkt samfunnslim. Det er
934 derfor et selvstendig poeng at alle i landet føler tilhørighet og forpliktelse til
935 hverandre, uavhengig av bakgrunn.

936

937 Det norske samfunnet er, som alle andre samfunn, særegent. Der kulturen og
938 verdiene har utviklet seg over flere århundre. I Norge er det umulig å komme unna
939 kristendommens og humanismens påvirkning på historien og samfunnet.

940

941 I dag er Norge blant de mest liberale, demokratiske og frieste samfunnene i
942 verden. Det har ikke kommet av seg selv. De liberale verdiene er heller ingen
943 naturlov. De er et resultat av at mange nok mennesker slutter seg til dem, og
944 deltar i godene de resulterer i. For Unge Høyre er det derfor et selvstendig mål at
945 flest mulig tilslutter seg dem.

946

947 Vi skal respektere enkeltmennesker og sivilsamfunn som tar valg vi er uenige i.
948 Eller som har en livsførsel vi mener bryter med norske verdier eller norsk kultur.
949 Politikken skal likevel tilrettelegge for at flest mulig velger å ta del i det norske
950 fellesskapet. Der vi blant annet ikke er tolerante for det intolerante.

951

952

4.1 Kulturen

953 Som et konservativt parti mener Unge Høyre at vi har en plikt til å ivareta kulturen
954 vi har fått av foreldrene våre, og låner av barna våre. Det betyr ikke at verdiene
955 eller kulturen ikke kan forandres. Tvert imot skal kulturarven alltid debatteres og
956 settes under et kritisk lys. Men vi skal aldri være i tvil om hva vi har arvet, og hva vi
957 skal føre videre.

958

959 **Kulturpolitikk**

960 Unge Høyre mener kulturpolitikken i Norge skal være todelt. For det første skal
961 alle ha muligheten til å ta del i egen kultur. Det betyr at staten bør sørge for et
962 minimum av kulturtilbud. I dag er likevel statens rolle i kulturlivet for dominant.
963 Fellesskapet må også kunne forvente at vi får tilstrekkelig med kultur ut av
964 pengene vi bruker, og at det finnes et reelt mangfold av ulike kulturuttrykk.

965

966 Samtidig har fellesskapet et ansvar for å ivareta vår kulturarv. Både den materielle
967 og immaterielle. Unge Høyre ønsker å prioritere ivaretakelsen av gamle bygg og
968 objekter, som ikke har fått tilstrekkelig med finansiering til eget vedlikehold.

969

970 **Unge Høyre vil:**

- 971 • Opprette et norsk kulturkanon, etter modell fra Danmark
- 972 • Redusere statens rolle i kulturlivet, ved å redusere ytelsene over
973 statsbudsjettet
- 974 • Fjerne alle krav som legger føringer for kunsten i tildelinger av midler, slik som
975 mangfolds- og klimakrav, men sørge for at det eksisterer et reelt mangfold av
976 verdier, stilarter og tilnærminger
- 977 • Sikre tilstrekkelig finansiering til å ivareta Norges materielle kulturarv
- 978 • Sikre at sentral kulturarv knyttet til den norske historien stilles ut ved norske
979 museer

980

981 **Religionens plass i kulturpolitikken**

982 Norge skal være et livssynsnøytralt samfunn. Det betyr at alle skal kunne ha den
983 troen de selv ønsker, og muligheten til å utøve egen religiøs overbevisning.
984 Samtidig er samfunnets holdninger et resultat av verdiene til de som bor i landet.
985 De er i all hovedsak bygget på Norges kristne og humanistiske tradisjonen. Unge
986 Høyre mener derfor at den norske kirke og dets kulturarv fremdeles skal ha en
987 særstilling i samfunnet.

988

989 **Unge Høyre vil:**

- 990 • At staten skal være sekulær, men ikke sekulariserende
- 991 • Ikke tillate religiøse symboler i allmennkringkastingenes nyhetsformidling
- 992 • Fjerne trosstøtten og erstatte den med en frivillig kirkeskatt, men sørge for
993 finansiering av Den norske kirke og dens kirkebygg
- 994 • At Den norske kirkes kirkerom skal forbli hellige rom og behandles deretter
- 995 • Jobbe for at Den norske kirkes oppdrag først og fremst skal være
996 religionsutøvelse

997

998 **Det norske språk**

999 Språket er en viktig identitetsmarkør, og en avgjørende del av kulturarven. Likevel
1000 lider det norske språket av stemoderlig behandling. Det gjør at mange sliter med

1001 å skrive godt norsk. Samtidig som de som må lære seg norsk som andrespråk, får
1002 en vanskeligere vei til å beherske språket.

1003

1004 Unge Høyre vil derfor normere norsk strengere. I tillegg til at alle i Norge skal ha
1005 tilgang på korrekt, normert språk gjennom
1006 allmennkringkasterens nyhetssendinger.

1007

1008 **Unge Høyre vil:**

- 1009 • Sikre normering av språket som ivaretar språkets egenart og uttale
- 1010 • Vurdere om Språkrådet er riktig institusjon til å normere språket
- 1011 • Sørge for at alle elever lærer korrekt, normert norsk i skolen
- 1012 • Kun tillate normert språk i allmennkringkastingenes nyhetsformidling
- 1013 • Videreføre statens innkjøpsordning for litteratur
- 1014 • Kun tillate norske navn på norske institusjoner

1015

1016 **Tradisjoner**

1017 Alle land har egne tradisjoner og fortellinger om seg selv. Det gjelder også Norge.
1018 Tradisjonene er felles referansepunkter, som gjør at de som tar del i dem
1019 opplever å bo i samme samfunn. Det betyr at Norge må inkludere alle i landet i
1020 sine tradisjoner.

1021

1022 Å inkludere noen inn i en tradisjon er ikke ekskluderende. Tvert imot. 17. mai er
1023 et godt eksempel på at det samfunnet er bevisst sin historie og verdier, så blir
1024 merkedagene også inkluderende for de som for eksempel tar del i fellesskapet
1025 gjennom innvandring. Unge Høyre mener derfor at vi skal verne om de nasjonale
1026 markeringer og tradisjoner, og at alle inkluderes inn i dem. Det offentlige skal
1027 derimot aldri være initiativtaker for andre religiøse høytider.

1028

1029 **Unge Høyre vil:**

- 1030 • Sørge for at alle elever blir bedre kjent med norsk historie, språk og kulturarv,
1031 herunder styrking av kristendoms- og litteraturundervisningen
- 1032 • Verne om de sentrale helligdagene knyttet til den kristne kulturarven
- 1033 • At stat og kommune aldri skal ta hovedrollen i feiring av religiøse høytider, med
1034 unntak av de norske helligdagene
- 1035 • Avvikle andre pinsedag som en rød dag, til fordel for frigjørings- og
1036 veterandagen

4.2 Et nytt, norsk fellesskap

1037 Norge har på kort tid blitt et mangfoldig samfunn. Det har gitt flere goder. Blant
1038 annet har samfunnet fått flere kulturuttrykk, flere har fått ta del i godene vi nyter
1039 godt av i Norge og samfunnet har blitt mer tolerant.

1040

1041 Samtidig må ethvert samfunn - og spesielt samfunn som Norge - henge sammen.
1042 Da er det et selvstendig poeng at alle,
1043 uavhengig av bakgrunn, føler tilknytning til og identifiserer seg med samfunnet
1044 man bor i. Unge Høyre mener derfor at
1045 kulturpolitikken i større grad må bygge fellesskap og en felles tilhørighet for de
1046 som bor i landet vårt.

1047

1048 **Integrering**

1049 Å ta del i det norske fellesskapet handler i stor grad om å forstå det fellesskapet
1050 man er en del av. Det viktigste er derfor å lære seg språket, for igjen å forstå
1051 verdiene og kulturen i landet man har bosatt seg i.

1052

1053 Samtidig er det gjerne gjennom å delta i samfunnet på lik linje med andre man
1054 virkelig blir godt integrert. Unge Høyre mener derfor at alle skal få god opplæring i
1055 norsk og norsk samfunnsliv. Men det viktigste er å komme seg i arbeid eller
1056 utdanning så fort som mulig.

1057

1058 Endestasjonen for vellykket integrering, hvor man tar del i både det norske
1059 fellesskapet, våre verdier og arbeidslivet, er et statsborgerskap. Unge Høyre
1060 mener derfor at borgere kun kan inneha ett statsborgerskap.

1061

1062 **Unge Høyre vil:**

- 1063 • Ha som mål å integrere nye borgere inn i majoritetskulturen
- 1064 • Sørge for at alle får tilstrekkelig god norskopplæring
- 1065 • Som hovedregel ha et makstak for andelen elever i en skoleklasse med dårlig
1066 norskkompetanse
- 1067 • At alle integreringstiltak skal insentivere arbeid
- 1068 • At introduksjonsprogrammet skal være godt og intensivt, men med mål om å
1069 få flest mulig i jobb tidligst mulig
- 1070 • Avvikle ordningen med dobbelt statsborgerskap.

1071

1072 **Inkludering og bekjempelse av fordommer**

1073 Det er alltid vanskelig å flytte fra kulturen man er oppvokst i, for å bosette seg i en
1074 annen. Kanskje spesielt om man kommer til Norge, som har en relativt lukket
1075 kultur. I tillegg vet vi at flere møter fordommer og rasisme, som påvirker eget
1076 selvbilde og mulighetene til å lykkes.

1077

1078 Unge Høyre vil derfor jobbe for at Norge skal ha inkluderende fellesskap. Som er
1079 tydelige på hvilke spilleregler og forventninger vi har, men som også åpner seg
1080 opp for nye impulser og erfaringer. Vi skal også alltid motarbeide fremmedgjøring
1081 av de som skiller seg ut fra majoriteten.

1082

1083 Samtidig må fellesskapet du skal bli en del av være tydelig på hva man faktisk
1084 integreres i. Det er derfor avgjørende at vi som fellesskap har en formening om
1085 hva de norske verdiene faktisk utgjør. Slik som den kristen-humanistiske
1086 kulturarven, uavhengighet og grunnleggende, liberale verdier. Norge har som alle
1087 andre land en særegen kultur. For å inkludere andre inn i egen kultur må vi forstå
1088 hva den er. Men også hva den ikke er.

1089

1090 **Unge Høyre vil:**

- 1091 • Bekjempe rasisme, fremmedgjøring og urettmessig forskjellsbehandling
- 1092 • Støtte opp om organisasjoner som knytter fellesskap mellom innvandrere og
1093 befolkning for øvrig, slik som frivilligheten
- 1094 • Fjerne statsstøtten til organisasjoner som motarbeide kulturell integrering
- 1095 • At det først og fremst er sivilsamfunnene lokalt som må ta ansvaret for
1096 inkluderingen av innvandrere i Norge
- 1097 • Gi alle i Norge muligheten til å delta på minst ett fritidstilbud
- 1098 • Være tydelig på hvilke forventninger vi har til de som ønsker å bli en del av det

1099 norske fellesskapet.

1100

1101 **Bosetting**

1102 Det finnes ingenting mer naturlig enn å ville omgås mennesker som likner på oss
1103 selv. Det gjelder alle. Nettopp derfor bosetter gjerne innvandrere seg i områder
1104 hvor innvandrersandelen allerede er høy. Selv om det er lett å forstå hvorfor, blir
1105 dette fort en integreringsfelle.

1106

1107 Hvor godt samfunnet klarer å inkludere innvandrere henger tett sammen med
1108 hvor mange som skal integreres. Unge Høyre mener derfor man må bosette
1109 flyktninger mer spredt, og sørge for at det ikke oppstår parallellsamfunn i landet.
1110 Det vil både samfunnet, og de som ønsker å ta del i det, tape på.

1111

1112 **Unge Høyre vil:**

- 1113 • Ikke bosette flyktninger i områder hvor innvandrersandelen utgjør mer enn
1114 25%.
- 1115 • At flyktninger hovedsakelig kun kan motta sosiale ytelser i
1116 bosettingskommunen de første ti årene i Norge.
- 1117 • Opprette et statlig program for opprusting av områder med særlige
1118 levekårsutfordringer etter modell fra Danmark, med mål om å unngå
1119 ghettofisering.
- 1120 • Sørge for at alle områder har variert boligstruktur, bosetting og befolkning, for
1121 å forhindre ghettofisering.

1122

1123 **Motarbeide parallellsamfunn**

1124 I flere europeiske land har man over tid sett at parallellsamfunn har vokst frem.
1125 Hvor staten og storsamfunnet har liten kontroll og innflytelse over hva som
1126 foregår. Dette er ikke heldig, og må motarbeides. Vi bør for eksempel slå hardere
1127 ned på virksomheter og religiøse organisasjoner som aktivt motarbeider
1128 grunnleggende menneskerettigheter, integrering og norske verdier.

1129

1130 **Unge Høyre vil:**

- 1131 • Forby finansiering av tros- og livssynssamfunn fra autoritære regimer, og
1132 organisasjoner som knyttes til ekstremisme og radikaliserings.
- 1133 • Pålegge tros- og livssynssamfunn større åpenhet om egen økonomi.
- 1134 • Stenge tros- og livssynssamfunn som ikke overholder åpenhet om egen
1135 finansiering og økonomi, og som tilrettelegger for radikaliserings og
1136 ekstremisme
- 1137 • Nekte innreise for predikanter som står på EUs liste over innreisenekt
- 1138 • Gi kommunene en klar lovhjemmel for å stanse virksomheter og
1139 fritidsaktiviteter rettet mot barn og unge som anses å ha en klart
1140 integreringshemmende effekt, eller som opprettholder parallellsamfunn

1141

1142 **Kjønnssegregering**

1143 Vi skal respektere enkeltmennesker og sivilsamfunn som tar valg vi er uenige i.
1144 Eller som har en livsførsel vi mener bryter med norske verdier eller norsk kultur.
1145 Politikken skal likevel
1146 tilrettelegge for at flest mulig velger å ta del i det norske
1147 fellesskapet. Det betyr at vi blant annet skal motarbeide tilfeller hvor religiøse
1148 tradisjoner og praksiser utøver sterkt
1149 integreringshemmende praksiser.

1150 Flere kan frivillig ikle seg plagg vi mener ikke er ønskelige. Og Unge Høyre vil
1151 forsvare retten deres til å gjøre det. Men politikken og samfunnet skal likevel
1152 tilrettelegge for et samfunn der kvinner og menn har like muligheter. Og
1153 motarbeide praksiser som dersom de får stor innflytelse vil påvirke kvinners
1154 selvbestemmelse og autonomi.

1155
1156 **Unge Høyre vil:**

- 1157 • Forby religiøse hodeplagg i grunnskolen
- 1158 • Sørge for at all undervisning, inkludert svømmeundervisning og
1159 leirskoletilbud, er kjønnsnøytralt, med mindre pedagogiske hensyn taler for
1160 noe annet
- 1161 • Sørge for at minoritetsrådgivere og andre i integreringsapparatet ikke
1162 motarbeider god integrering
- 1163 • Være tydelig på hvilke forventninger samfunnet har til hvordan man forholder
1164 seg til det motsatte kjønn, herunder håndhilsing

1165
1166 **Æreskultur og -kriminalitet**

1167 De aller fleste som bosetter seg i Norge har et ønske om et best mulig liv for seg
1168 og sine. Dessverre ser vi at dårlig integrering fører til utenforskap, som i
1169 kombinasjon med store kulturelle forskjeller kan bidra til kriminalitet og kulturelle
1170 konflikter.

1171
1172 Æreskultur og gjengkriminalitet har blitt behandlet med en viss varsomhet i
1173 Norge. Og enkelte virker å lide av berøringsangst. Intensjonen er ofte god, fordi
1174 man ikke vil oppfattes som dømmende overfor en minoritet. Man glemmer likevel
1175 hvem som virkelig trenger storsamfunnets beskyttelse. Det er nettopp de man
1176 forsøker å beskytte, som bærer kostnaden av ukulturen.

1177
1178 Unge Høyre mener derfor at vi må slå hardere ned på æreskultur og
1179 gjengkriminalitet, for at alle skal kunne leve det livet de ønsker i Norge.

1180
1181 **Unge Høyre vil:**

- 1182 • Skjerpe straffene for æresmotivert kriminalitet
- 1183 • I likhet med Sverige, utrede tap av statsborgerskap, utvisning og repatriering
1184 som del av straff for kriminelle med sterkere tilknytning til andre land
- 1185 • Øke alderskravet for familiegjenforening til 24 år, i likhet med Danmark
- 1186 • Straffe familiemedlemmer som bryter avvergingsplikten i kriminelle
1187 æreshandlinger
- 1188 • Fjerne oppholdstillatelsen til familiemedlemmer som har utsatt en i familien
1189 for kriminelle æreshandlinger, eller som har brutt avvergingsplikten
- 1190 • Senke den kriminelle lavalderen til 13 år ved alvorlige lovbrudd
- 1191 • Åpne for å straffeforfølge foreldre for barns handlinger i svært alvorlig
1192 volds- eller gjengkriminalitet
- 1193 • Vurdere å åpne for anonyme anmeldelser i saker hvor frykt for gjengjeldelse
1194 og æreskultur forhindrer en rettferdig rettergang
- 1195 • Øke straffen for å være i ulovlig besittelse av våpen
- 1196 • Gi Politiet virkemidlene for å slå ned på gjeng- og æreskriminalitet, blant
1197 annet ved å gjennomgå regelverket for overskuddsinformasjon og
1198 masseovervåkning

1199
1200

4.3 Sivilsamfunnet

1201
1202
1203
1204
1205
1206
1207
1208
1209
1210
1211
1212
1213
1214
1216
1217
1218
1219
1220
1221
1222
1223
1224
1225
1226
1227
1228
1229
1230
1231
1232
1233
1234
1235
1236
1237
1238
1239
1240
1241
1242
1243
1244
1245
1246
1247
1248
1249
1250
1251
1252

Informasjonstilgang

Påvirkningen fra autoritære land, desinformasjon og falske nyheter kan destabilisere åpne demokratier. For Unge Høyre er det derfor et selvstendig mål at alle innbyggere skal kunne oppsøke mest mulig informasjon. Både for å holde seg oppdatert på hva som skjer. Men også for å skape et samfunn som er sterkt i møte med autoritære trusler.

Sosiale medier bør reguleres for å redusere de negative følgene på grunnleggende samfunnsinteresser. Særlig kinesisk-eide TikTok utgjør en stor sikkerhetsrisiko på grunn av plattformens overvåkningsmuligheter og bruk til spredning av statlig styrt desinformasjon.

Unge Høyre vil:

- At staten fortsatt skal eie og finansiere NRK, men nedskalere omfanget av det redaksjonelle arbeidet og kommersialisere deler av underholdningsavdelingen
- Stille krav til medier som mottar pressestøtte om at en viss andel av nyhetsstoffet skal være åpent for alle
- Forby atferdsbasert markedsføring rettet mot barn
- Jobbe for strengere EU-regulering av algoritmestyrte sosiale medier
- Forby TikTok i Norge, og jobbe for et europeisk forbud, så lenge selskapet kan knyttes til kinesiske myndigheter
- Innføre en rådgivende aldersgrense på bruken av sosiale medier

Utmeldelse av det norske fellesskapet

Norge er et åpent og tolerant land. Hvor vi skal ha stor takhøyde, og respekt for uenighet. Samtidig skal vi ikke være tolerante mot det intolerante. Dessverre har vi sett eksempler på mennesker som enten bor eller bosetter seg i Norge, som importerer et hat for våre verdier og samfunnsstrukturer. De som vil oss vondt skal ikke møtes med toleranse, men med motstand.

Unge Høyre vil:

- Ikke innvilge oppholdstillatelse til mennesker som er en trussel for rikets sikkerhet og den norske samfunnsmodellen
- Stille nordmenn som slutter seg til terrororganisasjoner og/eller terrorstater til retten for landssvik, med mål om å frata statsborgerskapet

Tillit til systemet

I møte med store forandringer, er det lett å miste tilliten til styringsmakter og politikere. Det er et demokratisk problem. Ikke fordi politikere fortjener ubetinget tillit. Men fordi å kunne stole på egne styresmakter er en forutsetning for et velfungerende demokrati. Unge Høyre vil derfor gi norske velgere større makt i valg og over hvem som representerer dem. I tillegg er det avgjørende at rettsstaten fremstår nøytral.

Unge Høyre vil:

- Verne om det konstitusjonelle monarkiet som styringsform.

- 1253 • Verne om Grunnlovens § 4, som stadfester Kongens religiøse tilhørighet.
- 1254 • Gi velgerne mulighet til å påvirke sammensetningen av valglistene i
- 1255 stortingsvalg.
- 1256 • Gi velgerne muligheten til å stryke kandidater i kommunestyre- og
- 1257 fylkestingsvalg.
- 1258 • Skrote dagens meddommerordning og innføre tilfeldig trekk fra
- 1259 folkeregisteret.
- 1260 • Forby private, religiøse symboler for uniformert personell i Politiet og
- 1261 domstolene.
- 1262
- 1263
- 1264
- 1265
- 1266
- 1267
- 1268
- 1269
- 1270
- 1271
- 1272
- 1273
- 1274
- 1275
- 1276
- 1277
- 1278
- 1279
- 1280
- 1281
- 1282
- 1283
- 1284
- 1285
- 1286
- 1287
- 1288
- 1289
- 1290
- 1291
- 1292
- 1293
- 1294
- 1295
- 1296
- 1297
- 1298
- 1299
- 1300
- 1301
- 1302
- 1303

Dissenser og dissensbegrunnelser

Dissens 1

Forslag: Stryke siste leddsetning på linje 180

Forslagsstiller: Nicolai Østeby og Vegard Sem

Begrunnelse:

Å være en god alliert innebærer å stille opp når våre viktigste allierte ber om det. Også når det koster oss. I dag ledes flere internasjonale oppdrag av NATO med mandat fra FN. Norge bidrar og har bidratt i flere av dem, blant annet med fredsbevarende styrker og trening av andre soldater. Det gjør vi først og fremst fordi amerikanerne ber oss om det, som en del av forpliktelsen vår til alliansen. Skal vi bevare Norges stilling og integritet som en viktig bidragsyter i alliansen, kan vi ikke sette oss på bakbeina når vi blir forespurt. All den tid vi forventer at alle andre stiller opp, må vi også selv bidra.

Flertallets begrunnelse:

Som en god alliert burde Norge fokusere på vår viktigste forpliktelse, nemlig å holde den nordlige flanken til Russland. Med et lite forsvar og få ressurser bør det ikke være Norges oppgave å bistå operasjoner utenfor NATO-landenes territorium. Det bør heller være oppgavene til større NATO-land som har større militærvesen, og som ikke grenser til Russland.

Dissens 2

Forslag: Stryke siste leddsetning på linje 208-210

Forslagsstiller: Nicolai Østeby, Sondre Hillestad og Siri Knudsen

Begrunnelse:

Mindretallet mener at norsk EU-medlemskap burde avgjøres på samme måte som alle andre rikspolitiske spørsmål i Norge: gjennom behandling i Stortinget. Mindretallet mener at folkeavstemninger generelt er en dårlig måte å ta politiske beslutninger på, fordi det forenkler kompliserte

sakskomplekser til bipolare alternativer. Det er derfor et tankekors at man to ganger tidligere har overlatt en så komplisert og viktig sak som norsk EU-medlemskap til nettopp folkeavstemninger. Historien viser dessuten at befolkningen, gitt valget, har lettere for å falle for populistiske argumenter for å si nei. Dersom velgerne ikke ønsker norsk EU-medlemskap, kan de stemme på partier med det standpunktet. Skulle det likevel velges et stortingsflertall for EU-medlemskap mener mindretallet at parlamentarikerne burde gjøre jobben de er valgt til å gjøre: sette seg inn i sakene, inngå kompromisser og ta beslutninger i tråd med egen overbevisning.

Flertallets begrunnelse:

Flertallet mener det er en grunnleggende demokratisk verdi at store beslutninger tas av folket. Særlig viktig er dette i saker som er av prinsipielt viktig betydning, slik som EU-saken. Vi må ikke falle for fristelsen til å velge minste motstands vei i arbeidet mot et norsk EU-medlemskap, gjennom å tvinge dette gjennom uten en folkeavstemning. Vår jobb er å overbevise folk flest om at et norsk EU-medlemskap er riktig, slik at de også stemmer for dette. Det er bare dersom EU-medlemskapet har en forankring i befolkningen, at det også blir varig. Folk flest er fornuftige, og derfor bør de også få si sin mening.

Dissens 3

Forslag: Stryke punktet på linje 292-293

Forslagsstiller: Ola Svenneby og Nikolai Dyvik

Begrunnelse:

For det første er naturvern og kutt i klimagassutslipp ingen motsetning. Tvert imot er naturen et lager for klimagasser i for eksempel myrer. For det andre har naturen en egenverdi. Både for mangfoldet av arter, men også for mennesker. For det tredje har vi bygget ned store deler av naturen allerede, som bør kunne brukes i energiproduksjon. For det fjerde har jeg mer tro på utbygging av energiformer som ikke krever store arealer, slik som havvind eller kjernekraft.

Flertallets begrunnelse:

Flertallet mener at vi må forstå at det grønne skiftet vil koste. For å kunne ha noen sjanse til å nå våre internasjonale forpliktelser på klimafeltet, må vi drastisk øke utbyggingen av fornybar energi. Dette vil kreve at vi legger beslag på større

naturområder, eksempelvis til utbygging av vindkraftanlegg, og dette må vi akseptere. For å kutte utslipp, og å sikre strømpriser for folk og næringsliv, bør derfor energiutbygging prioriteres fremfor natur.

Dissens 4

Forslag: Endre punktet på linje 516 til: "Redusere antall kvoteflyktninger til et absolutt minimum, og flytte beslutningsmyndigheten til Stortinget."

Forslagsstiller: Siri Knudsen

Begrunnelse:

Mindretallet anerkjenner problematikken om dagens overambisiøse integreringspolitikk. Mennesker risikerer livet hver dag i håp om å komme til et demokrati. Flertallets punkt tar ikke nok hensyn til menneskene som trenger vår hjelp i dag. Mindretallet mener at politikken vår skal være streng, men human. Det absolutte minimumet av kvoteflyktninger burde Stortinget vedta, ikke alle landets kommuner. Mindretallet forstår dagens utfordringer med integrering, men Stortinget burde få tilliten til å finne den hårfine balansen som funker for hele landet.

Flertallets begrunnelse:

Norge har i mange år vært for dårlige på integrering. Politikere har i mange år snakket om at hvis integreringspolitikken endres, vil det løse problemer som utenforskap, ukultur, gjengkriminalitet og parallellsamfunn. Likevel har samfunnet fortsatt å bevege seg i feil retning. En midlertidig innvandringsstopp vil la oss løse mange av problemene med integrering, slik at vi i fremtiden kan integrere bedre.

Dissens 5

Forslag: Endre punktet på linje 647 til: "Innføre nasjonal boligskatt

Forslagsstiller: Sondre Hillestad

Begrunnelse:

Mindretallet ønsker at skattetrykket i Norge skal reduseres kraftig. De skattene man må ha burde likevel innrettes slik at de er så lite skadelige som mulig for norsk næringsliv og nordmenns privatøkonomi. I dag er skatten på arbeidende kapital høy, mens skatten på bolig er svært lav. Det norske

skattesystemet oppfordrer altså nordmenn til å plassere pengene sine i eiendom fremfor å investere de i bedrifter og arbeidsplasser. Dette driver boligprisene til himmels, og hemmer gründerskap og verdiskapning. For å ha inndekning for å fjerne veksthemmende skatter som formueskatten, gjøre det mindre gunstig å plassere penger i død kapital, og oppfordre til økte investeringer i norsk næringsliv, burde det derfor innføres en nasjonal boligslett. Ved å ha et høyt bunnfradrag kan man også skjerme vanlige nordmenns privatøkonomi.

Flertallets begrunnelse:

Nordmenn betaler nok skatt. Vi bør derfor slippe å betale en boligslett i tillegg. Det finnes sikkert gode økonomiske argumenter. Men politikk er mer enn skrivebordsøkonomi. Politikk er også verdier. Og for flertallet er det avgjørende at et hjem ikke bør skatttelegges. Tvert i mot har det vært et gode for Norge at flest mulig nordmenn eier sitt eget hjem. Da bør vi ikke skatte folk for at de gjør det vi ber dem om

Dissens 6

Forslag: Endre punktet på linje 654 til: "Opprettholde kommunenes rett til å kreve inn eiendomsslett."

Forslagsstiller: Vegard Sem

Begrunnelse:

Mindretallet mener lokaldemokrati og kommuners autonomi klarer å prioritere bedre. Det bør de ikke få lov til. Nordmenn er en viktig verdi å ta vare på. I Høyre er vi skjønt enige om at eiendomsslett bør fjernes. Samtidig er vi skjønt enige om at lokaldemokrati er en viktig verdi. Mindretallet er av den oppfatning at lokaldemokratiet må beholde mest mulig bestemmelsesrett, også i saker der man lokalt er uenig med nasjonale myndigheter. Hvorvidt eiendomsslett skal fjernes i den enkelte kommune er derfor noe innbyggerne bør kunne bestemme gjennom valg. Tillit til lokale politikere må også gjelde dersom lokale politikere gjør noe nasjonale myndigheter er uenige i.

Flertallets begrunnelse:

Eiendomsslett er en urettferdig skatt. Den tar ikke hensyn til hvor mye du tjener, hvor lenge du har bodd i huset eller hvor i landet du bor. Likevel bruker kommunene skatten når de ikke klarer å prioritere bedre. Det bør de ikke få lov til. Nordmenn betaler nok i skatt uten at kommunepolitikere skal få lov til å kreve inn

enda mer.

Dissens 7

Forslag: Endre punktet på linje 708 til: "Øke og skattlegge barnetrygden."

Forslagsstiller: Sondre Hillestad og Nikolai Dyvik

Begrunnelse:

Mindretallet er enig med flertallet i at alle foreldre burde få en kompensasjon for sin forsørgerbyrde, både fordi det skal være attraktivt å få barn, og fordi barnetrygden er et effektivt tiltak mot fattigdom og utenforskap. Mindretallet mener likevel at en flat økning av barnetrygden ikke er bærekraftig, all den tid offentlige utgifter må reduseres for å sikre fremtidens velferdssamfunn. I tillegg mener mindretallet at staten burde stille opp mest for de med størst behov for hjelp, og at det derfor er feil at alle foreldre, uavhengig av økonomisk situasjon, får like stor kompensasjon. Ved å omgjøre barnetrygden til skattbar inntekt, og bruke merinntektene på å øke trygdesatsen, kan man gjøre trygden både mer treffsikker og rettferdig. Alle foreldre vil motta en stønad, men det progressive skattesystemet vil sørge for at de med trang økonomi, og dermed de største barrierene for å få barn, vil få et betydelig løft uten at det koster staten en krone

Flertallets begrunnelse:

Selv om å få barn er et personlig valg, må samfunnet tilrettelegge for at flest mulig velger å få barn. Barnetrygden bidrar til at familier ikke taper fullt så mye på å ta et valg om å føre slekten videre. Flertallet i komiteen mener derfor at det ikke er barnefamiliene som skal finansiere hverandre. Men at storsamfunnet skal bidra i finansieringen av barnefamiliene, og ønsker derfor ikke å skattelegge barnetrygden.

Dissens 8

Forslag: Legge til følgende leddsetning på linje 720: "Herunder altruistisk surrogati"

Forslagsstiller: Sondre Hillestad og Tonje Nilsen

Begrunnelse:

Ved å tillate altruistisk surrogati blir det lovlig for kvinner å bære frem andres barn, som vennetjeneste. Det betyr at penger ikke er involvert, og det vil være strengt forbudt å utnytte noen til å bære frem barn for seg. Rundt 10% av

heterofile par er ufrivillig barnløse, samtidig som det fødes for få barn i Norge. Homofile par må koste på seg dyre turer til utlandet for å stifte familie. Ved å fjerne forbudet mot altruistisk surrogati gir vi ufrivillig barnløse muligheten til å stifte familie.

Flertallets begrunnelse:

Flertallet er bekymret for hvor hvilke dører man åpner, ved å tillate altruistisk surrogati. Til tross for at surrogatmor ikke mottar kompensasjon, er vi skeptisk til frivillighetens grenser. De kan tøyes både sosialt og emosjonelt, det ønsker ikke flertallet å risikere.

Dissens 9

Forslag: Legge til følgende leddsetning på linje 720: "og kunstig befruktning for enslige"

Forslagsstiller: Sondre Hillestad og Tonje Nilsen

Begrunnelse:

Å lage barn er det enkleste i verden, nå også for enslige. Kunstig befruktning for enslige ble tillatt i 2020 av Solberg-regjeringen. Det ble tillatt fordi stabile familier og en god oppvekst ikke nødvendigvis avhenger av at par oppdrar barn sammen. Det finnes både supre aleneforeldre, men også par som aldri skulle hatt barn. Hvis ønsket om å få barn er så sterkt at en gjennomgår medisinske og kostbare prosedyrer for å bli gravid, så burde det ønsket fortsatt innfris - ikke forbys. Et sterkt ønske om å få barn gir barnet gode forutsetninger for en god oppvekst. Det må veie tyngre enn politikeres moralisme.

Flertallets begrunnelse:

All forskning tyder på at å vokse opp med to foreldre er det beste for barn. Å ha to tilstedeværende voksne hjemme gir det beste grunnlaget for en god og trygg oppvekst. Det betyr ikke at man ikke kan ha en god oppvekst med kun én forelder. Det finnes mange ulike familieformer som gir barn gode grunnlag for et godt liv, men politikens utgangspunkt bør alltid være å gjøre det som er til barnets aller beste. Kunstig befruktning for enslige legger aktivt til rette for familier med kun én forelder. Det bør ikke storsamfunnet gjøre. Selv om det for mange er fint å vokse opp med én forelder, kommer man ikke unna sårbarhetene det fører med seg. Storsamfunnet bør derfor legge til rette for at flere får barn i så robuste familier som mulig.

Dissens 10

Forslag: Endre punktet på linje 748-749 til: "Det offentliges rolle er å legge til rette for at folk skal kunne bo der de selv ønsker"

Forslagsstiller: Vegard Sem

Begrunnelse:

Mindretallet mener det er en grunnleggende flott ting med Norge at bosetningen er spredt, og at offentlige myndigheter plikter å legge til rette for nettopp dette. Målet i et land bør være at innbyggerne skal være mest mulig frie, og ha muligheten til å ta de valg de selv ønsker. Å sikre dette, er det offentliges ansvar. Dersom en ønsker å bosette seg utenfor de mest sentrale strøk av landet vårt, bør dette være noe det støttes opp om, og legges til rette for. Norge er bygget som et land med spredt bosetning, dette er en verdi vi bør slutte opp om.

Flertallets begrunnelse:

De neste årene blir vi færre folk. Dette gjelder i hele landet, men spesielt i distriktene. Det blir i tillegg flere som står utenfor arbeid, og færre som har en jobb. Det må vi også ta konsekvensene av. Om staten skal tilrettelegge likt for alle i hele landet, vil kvaliteten på tjenestetilbudet og velferden gå ned. Det er ikke akseptabelt. Vi bør derfor opprettholde et godt tjenestetilbud der det er mulig, og tilrettelegge for at folk kan bo i tilknytning til dem.

Frihet

Mangfold

Toleranse

Unge
Høyre